

Üdvözljük

Újonnan telepített MagyArchLinux rendszeren. Ez a kiadás az Xmonad ablakkezelőt használja. A dokumentum végigvezeti a rendszer működésén. Erősen ajánlott elolvasni, ha még nem használta ezelőtt a MagyArch Linuxot és/vagy Xmonad-ot. Az Xmonad egy dinamikusan csempéző (X11) ablakkezelő, amelyet Haskellben írtak és konfiguráltak. Normális WM-ben az idő felét az igazítással és az ablakok keresésével tölti. Az Xmonad megkönnyíti a munkát, ennek automatizálásával. Az elrendezéseket dinamikusan alkalmazzák, és az egyes munkaterületeken különböző elrendezések használhatók. A Xinerama teljes mértékben támogatott, lehetővé teszi az ablakok több fizikai képernyőn történő csempézését. A konfigurációs fájlt itt találod.

(/home/felhasználónév/.xmonad/xmonad.hs)

Tehát a konfigban a *myModMask* = *mod4Mask* (modm) más néven Super vagy Win gomb a billentyűzeten.

Tartalomjegyzék

Navigáció a dokumentumon belül

Használja a Vim billentyűket (H , J , K , L) vagy az egérgörgőt a dokumentumban való mozgáshoz. Az A billentyű lenyomásával a teljes lap kitölti a képernyőt, az S billentyű lenyomása pedig átméretezi a dokumentumot az ablak szélességéhez. A + és - jelekkel tudunk nagyítani, az egyenlőség jel visszaállítja 100%-ra a méretet. A q billentyűvel tudunk kilépni.

A tartalomjegyzékben található elemekre és a linkekre nem tud kattintani. Ahhoz hogy a linket kövesse, az F billentyű leütése után, a mellette megjelenő számot írja be, majd nyomja meg az Enter -t. A tartalomjegyzékben található link követésével arra az **oldalra** ugrik, ahol az az alcím található (így lehetséges, hogy lejjebb kell görgetnie azon az oldalon). A webes linkek a böngészőben nyílnak meg.

Navigáció a rendszeren belül

A rendszer alapvetően billentyűzet-orientált. Ezáltal hatékonyan használhatja a rendszert, anélkül, hogy elmozdítaná kezeit a billentyűzetről.

Munkaterületek használata

Az Xmonad munkaterületeket használ az ablakok csoportosítására. Ez olyan, mintha több monitort használnánk. Amikor egy munkaterületre váltunk, azt a „monitort” nézzük. Minden munkaterületnek van egy száma. A munkaterületek váltásához használjuk a `Super + 1 / 2 / 3 /.../ 0` billentyűkombinációt (a `Super` billentyű általában a Windows billentyű néven ismert). Pl:

`Super + 2` Váltás a 2. munkaterületre

`Super + 0` Váltás a 10. munkaterületre

Gyakorlásképpen váltsunk át egy másik munkaterületre, majd vissza a jelenlegire. Figyeljük meg a fent található sávban az aktív munkaterület jelzését (itt minden munkaterületet egy ikon jelöl).

Fontos: A 9. munkaterületnek speciális viselkedése van, amiről később még szó esik. Addig kerüljük el a használatát.

Az ablakkezelő működése

Miután elolvastuk a következő bekezdést, váltsunk munkaterületet, és próbáljuk ki az ott írtakat, majd váltsunk vissza a mostanira, hogy folytathassuk a dokumentum olvasását.

Először is nyissunk meg egy terminált. Ezt a `Super + Enter` billentyűkombinációval tehetjük meg. Nyissunk meg még egy terminált.

Ablak fókusz váltása

`Super + m , j , k` Ablakok fókuszálása: master főablaktábla és a képernyő jobb felén lévő ablakokra le /fel.

`Super + Tab` az óra járásával megegyező fókuszálás és ellentétes irányban is.

Ablak állapotok

Írtam egy cikket a honlapra, ajánlott felkeres: <https://magyarchlinux.org/xmonad-ablakerendezes-alapozo/>

Ablakok manipulálása

Az ablakok mozgatásához, átméretezéséhez és áthelyezéséhez az alábbi kombinációkat használjuk:

`Super + Shift + m / j / k` A fókuszált ablakot megcseréli a tőle balra a (master) főablaktáblára ,jobb oldalt pedig/ lejjebb / feljebb / lévővel.

`Super` + *bal klikkel húzás* Ablak mozgatása vagy megcserélése (alternatív módszer)

`Super` + `h`, `l` A master ablak zsugorítása / kitolása.

`Super` + `Shift` + *munkaterület száma* ablak áthelyezése egy másik munkaterületre.

`Super` + *jobb klikkel húzás* Az ablak átméretezésének alternatív módja.

A rendszer leállítása

A `Super` + `C` billentyűkombinációval egy menüből leállíthatjuk vagy újraindíthatjuk a rendszert.

Alkalmazások használata

Alkalmazások indítása és bezárása

Az alkalmazásokat többféle módon is elindíthatjuk. Az egyik módszer az alkalmazásindítók használata. A rendszeren két ilyen indító van telepítve:

- `dmenu_run` : egy minimalista alkalmásindító, ahol az elemek vízszintes listában jelennek meg
- `rofi` : középen jelenik meg és az alkalmazások sorokban jelennek meg

Bármelyik indító használatakor elkezdhetünk gépelni, hogy az eredményeket szűrjük. A nyíl billentyűkel tudunk váltogatni az elemek között, az Enter-rel kiválasztani és futtatni egy alkalmazást. **Fontos:** a terminálban futó alkalmazások nem feltétlenül indíthatók ezekből!

`Super` + `D` `dmenu_run` indítása

`Super` + `Shift` + `D` `rofi` indítása

Az alkalmazásokat a `Super` + `Q` kombinációval zárhatjuk be. Ez megfelel egy hagyományos ablakkezelőben az x-re kattintásnak, így ha mentetlen munkánk van, azt megkérdezi.

Alapértelmezett alkalmazások

A MagyArchLinux az alább látható alkalmazásokat használja alapértelmezetten. További információkért nézzük meg a programok `man` oldalát, vagy keressünk az interneten.

Terminál

`alacritty` – egy egyszerű terminál emulátor `urxvt` – floating terminál emulátor

`Super` + `Enter` terminál indítása

`Super` + `Shift` + `Enter` terminál indítása floating módban

Szerkesztő

`nvim` – teljes nevén neovim, funkciójában a vim sok hasznos dologgal kiegészítve.

Hasznos angol nyelvű tutorial elérhető a következő módon:

- az `nvim` parancs futtatásával belépünk a programba
- beírjuk (alul látjuk, hogy mit gépelünk): „ `:Tutor` ” és `Enter`

Böngésző

Brave ha fő a biztonság,Firefox ha a legelterjedtebb Linux böngészőt szeretné.

PDF-olvasó

`zathura` – egy minimalista, billentyűzet orientált pdf olvasó; a nyilakat és a vim billentyűket használja; az `A` billentyű lenyomásával a teljes lap kitölti a képernyőt, az `S` billentyű lenyomása pedig átméretezi a dokumentumot az ablak szélességéhez. A `+` és `-` jelekkel tudunk nagyítani, az egyenlőség jel visszaállítja 100%-ra a méretet. A `Q` billentyűvel tudunk kilépni.

Fájlkezelő

`vifm` – Vim billentyűket használó, terminálban futó, két paneles fájlkezelő. A működésének alapjairól (angol nyelvű) tutorial: https://wiki.vifm.info/index.php?title=Quickstart_Tutorial

Az indításához külön billentyűkombináció is elérhető: `Super` + `r`

Grafikus fájlkezelő `Pcmanfm` indítása: `Super` + `shift` + `p`

Alapértelmezések (környezeti változók) módosítása

Az alapértelmezett alkalmazások a `~/.profile` fájlban környezeti változókkal vannak beállítva, itt módosíthatjuk őket kedvünk szerint.

Utószó

Gratulálunk, végére ért a dokumentumnak. Most már tisztában kell lennie az alapokkal. Ha bármikor a jövőben megszeretné nézni ezt a Dokumentumot, előhívhatja a Super + F1 billentyűkombinációval, vagy megtalálja a `~/.local/bin/Magyarchlinux_welcome.pdf` helyen.

További információkért, tippekért, trükkökért keresse fel a weboldalunkat:

<https://magyarchlinux.org/>